

din enfödde son i världen . . . » är ändrat av kommitterade till »Du har låtit din enfödde son komma i världen . . . » Den förra formuleringen ger uttryck åt tanken på Faderns aktivitet, den senare endast åt hans medgivande till Sonens frälsaregärning. Givetvis ger den äldre formuleringen ett fullödigare uttryck för den tanke, som ligger i Frälsarens egna ord i Joh. 3: 16, 17, (*utgav, sände*), samma tanke som fått gestalt i sv. ps. 46: 4. Detta mitt exempel har endast velat visa, huru vanskligt det är att företa ändringar för att vinna stilistiska förbättringar. A. A.

Diakonistyrerelsens hymnserie. Till de i förra häftet omnämnda nyutkomna hymnerna har förlaget verkställt tryckning av Moréns präktiga trettondedagshymn: *Statt upp, var ljus, Francks allhelgonahymn: Jerusalem, du högt belägna borg* (egenomligt nog med texten enligt 1911 års psalmboksförslag och ej efter Nya psalmerna) samt Mendelssohns tersett: *Lyft ditt öga åter upp, samtliga ur Hymnarium, samt ur Musica sacra två Bachsättningar: I Betlehem, o Jesu kär* (nya ord till den gamla: *Jag står inför din krubba här*) och: *Jesu, Jesu, du är min.*

Lunds domkyrkas körsånger: Textbok. Lund 1926.

Lunds domkyrkas kapellmästare, d:r Preben Nodermann, har samlat till ett helt och utgivit textbok — väl närmast avsedd för församlingen i den vördnadsvärda domen — till de av honom utgivna Lunds

domkyrkas körsånger. Uppslaget är övermåttan gott och lofvårt: att kunna samla stommen av de vid en församlingskyrka allmännast brukade hymnerna till ett häfte att sätta i församlingens händer, det är ett företag, som i sanning anstår en domkyrka med förnåmliga traditioner. Man kan avundas utgivaren, som blivit satt i tillfälle att förverkliga uppslaget. Textboken omfattar en samling hymner för kyrkoårets olika tider samt för kasuella tillfällen. Prövar man närmare urvalet av hymner, blir man emellertid, tyvärr, besviken på själva utförandet. Efter vad en hastig översikt av innehållet givit vid handen, har ett oproportionerligt stort utrymme lämnats några nutida kompositörer på klassikernas bekostnad. Palestrina t. ex. är icke representerad med en enda hymn, Praetorius av en, Orlando di Lasso likaledes av en, Bach av 9. Detta är dock orimliga proportioner i en samling av nära 100 hymner. Några oväntat svaga hymner ha fått slinka med (ex.: Så älskade Gud världen, och: Ojämnt falla lyckans hävor, sid. 68, den sista vitsigt nog vid hävgång). Även textredigeringen lämnar åtskilligt övrigt att önska. När utgivaren t. ex. vid citerandet av Wallins nyårspsalm 406 korrigerar (v. 2) »*mill vakar*» till »*hult vakar*» eller (v. 3) »*vänners grav*» till »*kåras grav*», irriteras den, som kan sin psalmbok, alldeles i onödan och undrar i stillhet, om det är klåfvinger eller bristande uppmärksamhet vid korrekturläsningen. A. A.

Ur dagspressen.

Svensk högmässa demonstreras i Frankfurt a. M. Under denna rubrik lämnar Sv. Dagbladet den 3 maj bl. a. följande meddelande:

En utställning av stort intresse hålles denna sommar i Frankfurt am Main. Det är en musikhistorisk utställning, till vilken initiativet utgått från staden Frankfurt själv, som ställt en stor garantifond för att betrygga företaget. Utställningens officiella namn blir »Musik im Leben der Völker», och den pågår från 11 juni till slutet av augusti.

Några detaljer om densamma ha lämnats Svenska Dagbladet av teol. lic. René H. Wallau, pastor vid St. Petersgemeinde i Frankfurt, vilken varit på några dagars besök i Sverige i och för utställningsangelägenheter. Utställningen omfattar nämligen olika europeiska länder, av vilka de flesta representeras av egna avdelningar.

Utställningen indelas i flera avdelningar avsedda att såväl historiskt som etnografiskt belysa musikens utveckling i Europa. En stor instrumentexposition ingår däri och detta icke på ett dött sätt, utan med alla instrument demonstrerade. Även kyrkklockor förekomma. Musikpartiturer och mängder av andra musikedokument från olika århundraden äro med.

Musikfester och festspel givas i anslutning till utställningen, och Europas bästa orkestrar under sina dirigenter komma att medverka — Mengelberg och Furtwängler till exempel. Likaså komma flera körer att uppträda, såsom den berömda Händelkören från England.

Av stor intresse bli tvenne kyrkliga veckor, som anordnas under utställningen. Först arrangeras en vecka med katolsk kyrkomusik, som tar sin början den 15 juni. Därunder uppföres ett nytt franskt

oratorium, »Franciskus av Assisi». Bland frejdade kyrkokörer, som därunder låta höra sig, kunna nämnas sextinska kören från Rom och benediktinermunkarna från Beuron. Den 6 till 11 juli följer så en evangelisk vecka, varvid bland annat Thomaskören från Leipzig utför Kurt Thomas' Marcuspassion och Michaeliskören från Hamburg utför Bachs H-mollsmässa. *Bland de protestantiska gudstjänsttyper, som man under denna vecka hoppas få framförda, märkes även en svensk högmässa (kursivering av undert.).*

Att svensk kyrkomusik beredes plats på programmet för en internationell musikfest är ett glädjande bevis på uppskattning, och att svenska kyrkomusiker och kyrkokörer kallas att medverka är för oss hedersamt.

Men att svensk högmässa exproprieras som utställningsföremål är en tanklöshet och taktlöshet, inför vilken man ovillkorligen reagerar.

Till en svensk högmässa hör såsom integrerande del enligt evangelisk gudstjänstuppfattning en svensk eller en svenskt kännande evangelisk församling. I Frankfurt a. M. kommer veterligen denna för-

utsättning att saknas. Att inför ett publikum av musikteoretici, liturgiska författare och nyfikna av allehanda konfessioner »demonstrera» eller »framföra» det yppersta uttrycket för svenskt fromhetsliv, såsom vore det ett skådespel, borde förbjudas av vanlig enkel anständighetskänsla.

Den välmentade avsikten med hela detta arrangemang är för visso att ge de liturgiskt intresserade ett studieobjekt. Dess önskvärdhet kan numera i hög grad ifrågasättas, då genom radions förmedling halva Europa nära nog varje söndag lätt nog kan studera svensk högmässa. Vad den tilltänkta demonstrationen därutöver kan ge, är näppeligen något annat än uppvisande av svensk prästkappa eller mässhake. Rätt ort för studier i svenskt fromhetsliv är Sverige.

Skall f. ö. en demonstration av den föreslagna arten ge en ur religions- och kulturhistorisk synpunkt riktig bild av svensk högmässa såsom evangelisk »gudstjänsttyp», måste den förenas med nattvardsgång. Inför tanken på en »demonstrerad» Communion, med lånade svenska eller utländska communioncarter som statister, har väl ändå även herr teol. lic. René Wallau hesiterat? *A. Adell.*

Meddelanden.

90 år fyllde den 1 maj biskopen i Strängnäs *U. L. Ullman*, nestorn bland de nu levande liturgikerna.

70 år fyllde den 10 maj Geheimerat, prof. emeritus *Julius Smend* i Münster, sedan 1896 utgivare av Monatschrift für Gottesdienst und kirchliche Kunst.

En jubilerande kyrkokör. Stockholms äldsta stående kyrkokör, den i Maria församling, kunde den 24 mars fira sitt och sin dirigents gemensamma 40-årsjubileum. Kören bestod i början av ett 15-tal personer, lärare, lärarinnor, tjänstemän o. s. v. Mariakörens stora insats i Stockholms kyrkomusikaliska liv är de liturgiska vespergudstjänsterna, till vilka initiativet togs av körens ledare och av vilka den första gavs 6 december 1890. Efter några års verksamhet bildades en förening, Kyrkosångens vänner i Maria församling, vars årsavgifter gingo till understöd av företaget, ända tills omsider anslag till körverksamheten beviljades av församlingen. Kyrkokören har sedan under årens lopp utvecklats och verkat på samma sätt som stadens övriga kyrkokörer. Kören begick på torsdagen med en enkel fest sitt och sin dirigents jubileum.

Gosskör vid Vor Frelser Kirke i Oslo. Den norske sängpedagogen Ragnvald Bjarne har tagit initiativet till bildande av en stor gosskör vid Vor Frelser kirke i Oslo. Förebilden är Thomaskören i Leipzig. Kören skall bestå av 80 stämmor, därav 50 gosstämmor. Medlemmarna skola bära vita dräkter med purpurroda kappor. Dirigenten reser i dagarna ut på en tre månaders studiefärd till Leipzig, Rom och London för att studera gosskörernas verksamhet i nämnda städer.

Den tyska kyrkosångsförbundsdagen hålles i år i Nürnberg under oktober månad. — Den evangeliska kyrkosångsföreningen för Pfalz håller sin »huvudförsamling» i Ludwigshafen den 12 juni.

Koranordningen i Linköpings domkyrka. De sakkunniga, generaldirektör Ivar Tengbom, riksantikvarien Sigurd Curman, byggnadsrådet Ragnar Hjorth och professor Axel L. Romdahl ha till Linköpings domkyrkoförsamlings kyrkoråd ingivit sitt utlåtande rörande den planerade nya koranordningen i Linköpings domkyrka, vari i huvudsak arkitekt Fants förslag bedömes såsom det som bäst träffat

en för platsen lämpad karaktär, men dock kräver omarbetning. Sakkunnigas utlåtande utmynnar i följande förslag:

1) Bröstvärmurarna i koret återställas med ledning av befintliga spår efter deras gamla utseende. Därvid uteslutes dock tills vidare den övre listen, som utgör bottenstycke för korskranket.

2) Uppdrag lämnas åt arkitekten Fant att utarbeta förslag till korskrank i sten för de tre östra korbågarna. Detta förslag prövas på platsen i målad gipsmodell.

3) Möjligheten att anskaffa ett för platsen lämpligt gammalt altarskåp undersökes. Skulle detta icke lyckas, bör frågan om åstadkommande av ny altarprydnad upptagas.

4) Triumfkrucifixet bör slutligen efter lämplig konserveringsbehandling uppsättas i koret, sedan man dock först genom prov övertygat sig om åtgärdens lämplighet. Det bör sålunda genom experiment på platsen utrönas om krucifixet kan placeras i bågen mellan korset och tvärskeppet eller i bågen mellan tvärskeppet och lång-

huset, vilket senare alternativ torde mest överensstämma med den medeltida placeringen.

På förslag till organist och kantor i Oskar Fredriks församling i Göteborg har kyrkorådet uppfört musikdir. fil. d:r Birger Anrep-Nordin, musikdir. Gustaf Ekstedt och musikdir. Werter Carlsson. Provdagar bliva söndagarna den 15, 22 och 29 maj.

Kantorsval. Till kantor i Lövestads pastorat valdes den 24 april kantor Carl Bjerbo, Ö. Karup. Till kantorer vid förēnade tjänster ha valts: i Ed J. Nygren, Ramsele, i Halla Henry Mattsson, därstädes, i Särestad H. Andersson, Dalby, och i Harg J. Gerdin, Enånger.

Utmärkelser. Kungl. Maj:t har den 30 april tilldelat kantor F. E. Berg, Tosene, medalj i guld av 5:e storleken och kantor Maria Norbū, f. Knutsson, Årstad, medalj i silver av 8:e storleken, båda med inskriften »För medborgerlig förtjänst».

Från stiftēn.

Lunds stift. *Lunds Domkyrka.* Adventssönd.: Vogler: Hosianna; adventsvesper: J. B. Dykes: Hosianna! Från Betanien; 3:e s. i Adv.: Händel: Dotter Zion, fröjda dig. Lit. aftonbön 17 dec.: Praetorius: Det är en ros utsprungen. Julafton: Ett barn är fött; juldagen: Nodermann: I öster står en stjärna. Nyårsafton: J. A. Ekstedt: Hör, tornklockan ljuder; nyårsd.: Nodermann: Konung i det högā. Trettonded.: A. Tegnér: Gläns över sjö och strand. Kyndelmässod.: P. E. Lange-Müller: Till jungfru Maria i Nazaret. Konf.-vesper 18 febr.: Nodermann, Lovad vare Herren. Fastlagssönd.: Nodermann: Du tålig var till smäddig död. Botd.: Nodermann: Dyra kors, de trognas ära. Palmsönd.: F. Strandquist: Kom han vid jubelsalmers. Långfredag: Bach: Ditt huvud, Jesu, böjes. Påskd.: Rolle: Frälsta värld, till Jesu ära.

Malmö. S:t Petri kyrka. Adventssönd. Vogler: Hosianna; Boberg: Advent; orgel: Bach: Preludium Ess-dur. Julafton: Adam: O, helga natt; juld. ottan: Widēen: Av hjärtat eder fröjden; högm.: Palme-Werbergh: Hören, Josephson: Ära; orgel: Bossi: Noél. Nyårsafton: Söderman: Fjällran, ack, fjällran; nyårsd.: Zwyssig: Till Jehova; Richter: På Gud och ej på eget råd; orgel: Franck: Cantabile. Trettonded.: Josephson: Vi hava ett fast, profetiskt ord; Ritter: Jesu, morgonstjärna; orgel: Widor:

Andante sostenuto ur Symphonie gothique; vesper: Morēn: Frukta dig icke, du klēna hjord. Fastlagssönd.: Gud Fader, då han såg vår nöd, medeltida leis; Morēn: Se, vi gå upp till Jerusalem. Botd.: Saint Saens: Gud, var mig nådig; Tinel: Gud, min nöd jag måste klaga. Marie beb. d. och Midfastosönd. (vid konf.): Boberg: Jesu, du, som barnen alla. Palmsönd.: Mozart: Ave verum corpus natum; Boberg: Jesu, du, som barnen alla (på gr. av konf.). Långfred.: Söderman: Agnus Dei; Tinel: På korset, tyngd av pina. Påskd.: Vulpius: Ära ske Gud uppā hans tron; Stein: Kristus är uppstånden; orgel: Bach: Toccata F-dur. Annand. påsk: Boberg: Jesu, du, som barnen alla. 1 s. e. Påsk (vid avskedspred.): Richter: På Gud och ej på eget råd. 3 s. e. Påsk: högm.: Stein: Kristus är uppstånden; Morēn: Frukta dig icke, du klēna hjord; orgel: Bach: Toccata F-dur; vesper vid kyrkliga mötets öppnande: Stein: Sjung Herrens lov; Josephson: Vi hava ett fast, profetiskt ord; orgel: Reger: Benedictus. 9 maj kyrkokonsert: Mozart: Phantasie; Beethoven: Adelaide; Tartini: Larghetto; Locatelli: Adagio e giga; Bizet: Agnus Dei; Reger: Intermezzo; Franck: Pièce hēroïque; medverkande: operasångerskan fru Davida Hesse-Lilienberg, violinisten Mario Galli samt kyrkans kantor, dir. Axel Boberg.

Ledigförklarade

kyrkomusiker- och musikläraretjänster.

- A) Utan förening med folkskolläraretjänst:
Organist- och klockaretjänsten i *Värnamo*, Jönk. l., sökes sen. 4 juni. Lön 2,500 kr.; tillträde genast. Org. brukar även vara musiklärare vid komm. mellanskolan, vilken tjänst nu också är ledig.
Klockare-, organist- och kantorstjänsten i *Burlöv*, Malm. l., sökes sen. 7 juni (adr. Arlöf). Lön (incl. dyrtidstillägg) f. n. c:a 3,600 kr.
Klockare-, organist- och kantorstjänsten i *S:t Peters Klosters* och *Norra Nöbbelövs* pastorat, Malm. l., sökes sen. 1 juli (adr. Lund). Avlöningen har 1926 utgjort: lön 2,250 kr., ålderstill. 200 kr., skjutsersättning 250 kr., komm. dyrtidstill. c:a 400 kr.
- B) Förenade med folkskollärare- och klockaretjänst:
I *Lungsund*, Värml. l., sökes sen. 18 maj (adr. Nässundet). Skolform B 2; forts.-skola, slöjd. Org.- o. klock.-lön 800 kr.
I *Tolg*, Kronob. l., sökes sen. 23 maj. Skolform C 1, forts.-skola. Klock.-lön 200 kr., org. lön 300 kr. + 100 kr., om kyrkokör bildas och övas.
I *Eringsboda*, Blek. l., sökes sen. 25 maj. Skolform B 1; kantorslön 500 kr.
I *Hamneda*, Kronob. l., sökes sen. 25 maj. Forts.-skola. Klock.- o. org.-lön. 600 kr.
I *Pajala* kyrkoby, Norrb. l. sökes sen. 31 maj. Skolform B 1 (tjänstgör. blott i kl. 5 och 6); vid gudstj. anv. i regel finska språket. Klock.- o. org.-lön 600 kr. + dyrtidstill.
I *Överkalix* kyrkoby Bränna, Norrb. l., sökes sen. 1 juni. Skolform A, slöjd, forts.-skola. Lärarelön 200 kr. utöver laga min.; klock.- o. org.-lön 1,000 kr.
I *Frykerud* (V:a Glänne skola), Värml. l., sökes sen. 7 juni. Slöjd, forts.-skola. Org.- o. klock.-lön 500 kr.
I *Nävelsjö*, Jönk. l., sökas 2 förslagsrum sen. 7 juni (adr. Lannaskedebrunn). Skolform B 2; forts.-skola. Kantors-, klock.- o. org.-lön 500 kr.
I *Tossene*, Gbgs o. Boh. l., sökes sen. 10 juni. Skolform C 1; jordbruksbet. forts.-skola. Tillträde 1 jan. 1928. Kantors-, klock.- o. org.-lön 500 kr. + t. v. dyrtidstill. 250 kr.
I *Ekeby* (Boxholms skola), Österg. l., sökes sen. 14 juni (adr. överlärare A. Rymond, Boxholm). Skolform A; tillträde 1 jan. 1928. Org.- o. klock.-lön 800 kr.
I *Hogdal* (Amaliebergs skola), Gbgs o. Boh. l., sökes sen. 14 juni (adr. Hogdal, Strömstad). Skolform B 2.
I *Holmedal*, Värml. l., sökes sen. 21 juni (adr. Holmedals-Bergerud). Skolform C 3, skall ändras till B 3; forts.-skola, slöjd. Org.- o. klock.-lön 500 kr.
- C) Musiklärartjänster vid statens läroverk:
Vid samskolan i *Piteå* sökes sen. 16 maj.